

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL:

BELVÁROS

Mercy-utca 6. szám
I. emelet.

TELEFON 608.

Nyomdai telefon 780

POLGÁRI UJSÁG

FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉS:

Helyben és
- vidéken -

Egész évre . . . 12 K

Fél évre . . . 6 K

Negyedévre . . . 3 K

Egy hónapra . . . 1 K

Egyes szám ára 2 fillér.

Politikai napilap.

Megjelenik naponként délelőtt 9 órákor.

Hofrichter.

Ujra kiderült, mint már annyiszor, hogy a legnagyobb drámáiról maga az élet. A legérdekesebb eseményeket, a legkomplicáltabb szövevényeket, a legbonyolultabb lelki rugókat, a legsajátosabb leleményt az élet produkálja, új meg új változatban. A világ leghatalmasabb alkotó elnéje, Shakespeare, irt oly műveket, amelyekben emberformával takart, ragadozó vadakat rajzolt és amelyekben az önzésnek és az ambícióknak tomboló örültjeit, gyilkos fenevadait állította a világ szemé elé. Macbeth azért gyilkol és bérel fel orgyilkosokat, hogy a királyi koronához és az uralkodás fényéhez és hatalmához jusson. III. Richárd azért támaszt vérfürdőt maga körül, mert örjögővé teszi a királyi hatalom, amelynek birtokában iszonyatoságokkal és rémületkeltéssel akarja biztosítani magát. Mindkettőt utóleri végzete: a szörnyű büntetés, amely az emberi lélek csodás szerkezetében járuléka, következménye, nemes tartozéka magának a bűnnek, amely megtorlás nélkül nem maradhat.

De most ime, bemutat az élet egy civilizált vadat, egy művelt formájú, előkelő társadalmi állású méregkeverőt, aki azért gyilkol, hogy tisztí kabátján más hajtókát viselhesen. Azért szánta, kegyetlen halálra ifjú barátait, iskolatársait és pajtásait, hogy hiány és ür támadjon előtte, amely lehetővé tenné, hogy az ekképp támadt hiányt ő vele pótolják, akire egyébként csak később került volna rá a sor.

Véghetetlen léhaság jellemzi ezt a borzalmas cselekedetet. Hofrichter főhadnagy ugyanis bejutott volna a vezérkarba: de ő hamarabb akart bejutni s ezért küldött ciankális pilulákat vele egykoru bajtársainak. Ez körülbelül annyi, mintha valaki a meg-

telt villamoskocsi utasait sorra kivégezné, csak azért, hogy maga felszállhasson s ne kelljen bevárnia a következő kocsit. Vagy mintha most a választási mozgalom során valamelyik elkéseredett politikai aspiráns, aki nem tudott alkalmas kerületben jelöltséghez jutni, ciankális életveszedelmet zúdítana valamennyi jelöltre, akik utjában állnak az ő tomboló ambíciójának.

Azt mondtam fönebb Hofrichterről, hogy civilizált vadállat. Veszedelmesebb a vadállatnál, mert a civilizációnak külső formái megtévesztik az embert. A tigristől, a sakáltól, a farkastól, vagy a hiénától tudok védekezni, mert tudom, hogy sakállal, farkassal és hiénával állok szemben. Vagy nem eresztem a közelembé, vagy fegyvertelenül nem állok elébe. De hogyan védekezem a társadalom és az emberiség rémes ragadozóitól, akik sima ábrázat, nevelt fölépés, művelt formák, értelmi képességek és az emberi kultúrának megannyi szelid és bizalomgerjesztő vonásai mögé rejtik dülő természetüket, vad ösztöneiket s kegyetlen, szivtelen, marcangoló, gyilkos szándékukat?

Hofrichter főhadnagy a legkormófontabb gonosztevők közé tartozik. Hetekig és hónapokig kellett készülnie szörnyű tetteire s a legaprólékosabb gondnal, minden részletre kiterjedő tökéletes gyűlölettel végezte rettenetes főadatát. A ciankális beszerzésétől porrá való átalakításáig, a skatulyák és ostyák bevásárlásáig a reklám-levelet-gyűjtésig hamisításáig és a levelek elküldéséig: nincs egyetlen egy mozzanat, amely kikerülte volna a merénylő főhadnagynak éles figyelmét.

S mindez a tartós s gondos munka — a legcinikusabb gyilkolás gondolatának szolgálatában állott és senki sem vette észre, hogy ez a katonatiszti uniformist viselő ifjú, mily iszonyu tetterre készült, mily gyilkos

szándékot érlelt meg elraéjében, végzetes tetterre.

A vadállattal szemben védekezhetem, de Hofrichter-féle gonosz emberrel szemben nincs védelem. Ki vagyunk szolgáltatva annak a látszatnak, amelyet az emberi forma és a civilizált, bizalomgerjesztő külső megjelenés ad neki. De nincs is semmi mentség, amelyet enyhíthetné bűnös tettét. A lebuja lakója, a börtönök rongyos csemétéi, a nyomornak és szennynek szülőitei, akik a sors mostoha viszonyai folytán vadulnak el, mert elbagyottak voltak gyerekkoruktól fogva (most a Gyermekvédő Liga veszi-pártfogásába ezeket a szerencsétlen gyermekeket): vádolhatják a társadalmat, amely nem talált orvosságot gonosz ösztöneik számára, vagy amely érzéketlenségével épp ezeket az ösztönöket nevelte nagyra. Hofrichter főhadnagy számára, aki rendes nevelésben részesült és fényes uniformist viselt, ily természetű mentség nem található.

Benne elpusztíthatatlanul működött a gonosz lélek s csak miután vad ösztönét követve, pusztított emberéletet, válik maga is elpusztíthatóvá az emberi igazságszolgáltatás sújtó kezétől.

Leng a zászló.

Az ellenzék naponkénti erősödése
Temesmegyében.

Öröm tölti el keblünket azon hír hallatára, hogy a temesmegyei ellenzék naponkénti erősödéséről, a választópolgárok töretlenül hazafiságáról tanuskodó előpéldákkal találkozunk. Hogyne örülnénk, midőn a sáskahad feltámadásakor kishitűséget, lemondást, kétségbeesést tapasztaltunk, azon átkos régi betegség új életre kelésével, mely a testvéri harcnak volt melegágya.

Színészélet a multban.

Az első szerződés.

Irta Kiss Mihály.

(Utánnomás úlos.)

Szerződés.

1. §. Alulírott kötelezi magát Egyszery Károly színigazgató urat követni, Magyarország területén bármely helyen, bármilyen színházban rendezendő színlapon hirdetett, vagy igazgatói körlevél által felszólított előadásban, a reá osztott szerepben résztvenni.

2. §. Az igazgató által összeállított színházi törvényeket elismeri és minden paragrafusának aláveti magát.

3. §. Proporczióban működő társulatoknak első osztályú osztalékában részesül, mely hét százaléknak felel meg.

4. §. A működéshez megkívántató polgári ruhákkal: u. m. fekete és sárga csizma, fekete rendes és kivágott cipő, frakk, szalonna, tollak, festékek, puder, kreppok, trikók és fehérneműkkel a saját költségén tartozik magát ellátni.

5. §. Színlapot írni, kiosztani, színpadi kellékeket hordani, színpadot diszítani, színpadot építeni és bontani, ha nem játszik vagy később következik a jelenete, a közönségnek ülőhelyet mutogatni díjtalanul köteles, ha az igazgató kívánja. Ez alól csak az elsőrendű proporczióban lévők képeznek kivételt.

6. §. Próbákon, előadásokon pontosan

tartozik megjelenni; az igazgató és rendező utasításait teljesíteni.

7. §. Vonaton utazva minden tag csak harmadosztályú jegyre tarthat igényt. Ha tengelyen történik az utazás, öten tartoznak egy kocsiiban úlni. Nőtlen férfiak a podgyászos kocsi is tartoznak követni az igazgatót, ugy télen, mint nyáron.

8. §. Minden városban kap az igazgatótól a kedvelt tag egy féljövédelmes jutalmjátékot, a napi költségek levonásával. A gyűjtések, felülfizetések fele az igazgató tulajdonát képezik.

9. §. A beszerzendő jelmezek, diszletek, darabok, szerepezések, színlap kiadások a napi jövédelméből fizetettnek ki. Es az minden időre az igazgató magántulajdonát képezik.

10. §. Szerződő tag bármely vétségért, a színházi törvények által büntetendő; a büntetés összege az igazgató tulajdonát képezik.

Virág tiszzer is végig olvasta a szerződést, de nagy boldogságában még sem látta meg, mennyire kötelezi magát az igazgatóval szemben, aki neki ezért szerződésileg semmivel sem tartozik, még a világi törvény-szék előtt sem.

Virág csak egy szerződést látott, mely őt a színtársulat kötelékébe csatolja, ahol vágyainak teljesülését látja.

Az ut fáradalmaitól, a boldogságtól, mely fölavatta színészjelöltté, annyira ki-

merült, hogy szempilláinak lapos pislogása kényszerítette a lefekvésre. A boglya kemenc kuckóját szemelte ki magának, ahol a csárdás gazda hidegletésre berendezett vacka készen várta.

Lefeküdt, a szerződést még egyszer megcsókolta, a feje alá tette, mint a legdrágább, legföltettebb, legkedvesebb kincsét.

Egy boldog sohajtás után elaludt. Arca ugy nézett ki, mint az a vakember, aki Isten jóságát megköszöni.

Hangverseny a betyároknak.

A csárdásné lassan maga után huzza a konyha ajtaját, hogy a legkisebb zaj se hasson a belsejébe.

— Az egyiket leráztam a nyakamról, mert a dalos kupec már alszik. Nini, hát a dalos legény hova lett? Talán leheveredett valahova. Látókámmal akárhogy nyaláboltgattam körül a csárda belsejét, bizony seholl sem látom az eszemadtát. — Ho hó, itt van a kuckóban. Alszik ő. — Pihenteti a torokát Boldog az az anya, aki ilyen kincsesel látja el magát, ilyen fiúval dicsekedhetik, aki, ha kinyitja a száját ezüst csengéssel fészkeli magát az ember szívébe, lelkébe. Ha bánat gyötri, könnyeket facsar a hallgató szeméből. Ha jökedvü, még a haldokló is mosolyog a pattogós dallától. Megvallhatom, hiszen csak az Isten halja, kivüle csak az uram tudja, hogy én is anya leszek.

(Folytatjuk.)

Persze ez támpontul is szolgált a régi mumiák, íetűnt nagyságok kapaszkodásához. Kisebbiteni, útai-vernii az ellenzék, sippal-dobbal, munkára serkentéssel, szép jelszavakkal majdnem lépre csalták a közönséget.

De szerencse, hogy így jöttek, nagy hanggal. Látja azt a mi józan, hazafias közönségünk, hogy mik az ő eszközeik és tudja, hogy a hordó tetejéről mellveregetéssel, mindenhonnan összegyűlt kortesbankóval célt érni nem lehet, ehhez magát oda nem adja, jóérzése, becsülete és önérzete tiltja.

Vasárnap lezajlott több ellenzéki jelölt programbeszédének elhangzása után megállapítottuk, hogy a függetlenségi elvek bátor harcosait Szuló Dezső dr. Rékáson, Dobroszláv Péter Dettán és Romanov Péter drt Orcyfalván a választópolgárok ezrei kitörő örömmel és lelkesedéssel ünnepelték, s mindenütt az egész megyében az ellenzék, de különösen Szuló, Dobroszláv, Romanov győzelmi kilátásai majdnem biztosaknak mondhatók.

Kossuth Ferenc Abonyban.

Az abonyi függetlenségi párt vasárnap délelőtt tartotta jelölt gyűlését, amelyre Kossuth Ferenc is Abonyba utazott. Bethlen Bálint gróf és Förster Aurél társaságában. A gyűlést a Templomtéren tartották meg, ahol, bár szakadt az eső, mintegy három-ezer ember gyűlt össze.

Lévay Mihály apátot, a kerület volt képviselőjét újra jelölték. Lévay programbeszéde után Kossuth Ferenc is beszédet mondott.

Beszédében azt hangoztatta, hogy ő mindig a választójogi reformot tartotta a legsürgősebb feladatnak s mindig az volt az álláspontja, hogy jogot, munkát és kenyeret kell adni a népeknek. Hogy 1910-re nem lesz meg a külön bank és 1917-re az önálló vámtérület, ez a Justh-párt eljárásának tulajdonítható, minthogy a széthúzás miatt mások kerültek a hatalomra s így a gazdasági önállóság megvalósításának eszközei kiesztak a függetlenségi párt kezéből.

Szabolcska debreceni jelölt.

Mint értesülünk, újabb elhatározás szerint Szabolcska Mihály költőlelkészünk nem Szabolcsra, hanem Debrecen I. kerületében lép fel Tüdös Janos Justh-párti jelölt eddigi képviselő ellen.

Részünkről sikert kívánunk fellépéséhez, de ösmerve némiképp a debreceni viszonyokat, nem merjük hinni, hogy Tüdös János dr., ki Debrecen szülőföldjén és társadalmilag is közkedvelt egyén, ellenében a kuruc gondolkodású és érzésű civisek között Szabolcska Mihály nevének varázsával a felszínre kerülő nagy küzdelmekből Kossuth-párti programmal győzelmesen kerüljön ki.

Zavargás Nagyikindán.

Vasárnapon a szociálisták a Templomtéren gyűlést tartottak, melyet azonban a rendőrség feloszlattott. Erre a szociálisták megtámadták a rendőrséget, majd pedig beakartak rontani a templomba, ahol éppen misét mondtak. Heves összeütközésre került a dolog a rendőrség és a szociálisták között, amely alkalommal Kajlár rendőrkapitány az arcán késsel megsebesült.

A sacharin-svindli.

A budapesti hatodik kerületi rendőrkapitányságon tegnap kellett volna kihirdetni az ítéletet Török Sándor, Egger Leó, Dummel Adolf és Markovics Manó előtt a nagyszabású sacharin-csempészség dolgában. Az ítéletre azonban még várni kell: a rendkívül súlyosnak ígérkező ítélet indokolása rengeteg munkát ad Jeszenszky Gellért rendőrkapitánynak, aki a vádlottakat szombatra idézte be. Akkor kerül nyilvánosságra, mennyit fizetnek rá a sacharinos urak az édes panamákra?

Hofrichter.

Hofrichter Adolf vallomása óta egészen meg van törve. Ugy látszik, hogy csak most van teljesen tudatában borzalmas büntetének. Eddig nagy fáradsággal megtartott lelki erejét elvesztette, vallomása óta szomorú, halgatag és minden idejét, amelyet nem foglal el kihallgatásra, sirással tölti el. Ugy látszik, hogy Hofrichter különösen Tutman porkoláb letartóztatása birta rá vallomásának megtételére.

Tutman volt tudvalevően az, aki Hofrichter és a külső világ között az érintkezést közvetítette és észre lehetett venni, hogy a porkoláb letartóztatása óta nagy változás ment végbe Hofrichter viselkedésében. Ezóta Hofrichter arra a meggyőződésre jutott, hogy az ellene összegyűjtött súlyos bizonyítékokkal szemben semmi kilátása sem lehet arra, hogy ártatlanságát bebizonyítsa.

Vasárnap nem hallgatták ki Hofrichter, a hadbíró időt engedett neki, hogy pihenjen. Tegnap folytatták kihallgatását, mert még nagyon sok körülmény van, amelyet föl kell világosítani. A végtárgyalás valószínűleg csak május közepén lesz és két-három napig fog tartani. Hofrichternek legközelebb lépést válópörének megindítására. Az a szándéka, hogy a vizsgálat befejezése után gyermekével együtt Boroszlóba megy, ahol egy nagybátyja lakik, akinek penziója van és akinél alkalmazást fog kapni.

A szandzsák megvétele.

Érdekes, bár egyelőre hihetetlenül hangzó hír érkezett egy bécsi laphoz Budapestről. Eszerint a bécsi körök megbánták, hogy a novibazári Szandzsákot visszaadták Törökországnak és most Aehrenthal külügyminiszter alkudozásokat folytat Törökországgal a Szandzsák megvétele iránt. A bécsi lap siet a közleményhez hozzáfűzni azt, hogy magas katonai körök a Szandzsák odahagyását annakidején időelőltűnek jellemezték.

A „Neues Wiener Journal“ a következő budapesti táviratot közli: Komoly politikai körökben egy idő óta arról folyik a szó, hogy Aehrenthal gróf tárgyalásokat folytat Törökországgal Novibazár szandzsákságának visszavásárlása ügyében. A tárgyalások befejezése rövid idő kérdése.

Ehhez a hírhez a nevezett lap a következő megjegyzést fűzi:

Bármily kalandosnak tűnik is fel ez a hír, meg kell állapítani, hogy a komoly katonai körök Aehrenthal akcióját mindjárt a szandzsákságának Törökország birtokába való visszabocsátása után elhamarkodottnak minősítették. Nincs kizárva, hogy Novibazár visszaszerzését most katonai tekintetek parancsolják.

Elnökváltozás

a politikai pörök miatt.

Köztudomású már, hogy a király az igazságügyminiszter elterjesztésére Stipl Károlyt, a budapesti büntető-törvényszék elnökét koronaügyész-helyettesnek nevezte ki, helyébe pedig Balogh György dr. került. Stipl Károly dr. hat hónap óta töltötte be az elnöki állást és így áthelyezése általános feltűnést keltett. Az elnök ma megrongált egészségét mondotta távozásra okául, nyugalomra van szüksége és ezért hosszabb szabadságot fog igénybe venni. Hogy miért neveztek ki Balogh Györgyöt elnökké, annak Stipl Károly szerint főleg az az oka, hogy a közel jövőben a budapesti esküdtbírószág több nagyszabású és izgalmas rágalmazási pört fog tárgyalni. Az elnök betegsége miatt az izgalmas tárgyalásokon nem vehetett volna részt és félreállása feltűnést keltett volna. Az új elnök, Balogh György szigorú és erélyes ember és nem fogja megengedni, hogy a legközelebbi pörökben a politikát is bevigyék a tárgyalóterembe.

A volt elnök nyilatkozata főleg a Habárpörre vonatkozik és az igazságügyminiszter előzetes óvintézkedéseire utal, amelyekkel a Wekerle-kormányzatnak s volt elődeinek kedveskedett.

NAPIHIREK.

Temesvár, május 3.

Költözködés közben.

Két poloska találkozik egy butorszállító kocsiiban

Az ifju poloska: Már megint vándorol Szipolyka bácsi:

Az öreg: Megint. Minden fertálykor. Pedig már nem bírják az öreg csontjaim a sok utazást.

— Hát mért nem marad egy lakásban?

— Nem vagyok én olyan csalfa, mint maga, Csáph öcsém. Ha én egy lakót megszoktam, akkor én nem változtatok. Azt hiszem, szegény bele betegedne, ha nem találna az ágyában. Mikor az új lakásban kirakják a butorokat, a gyerekek izgatottan kérdik: „hol van a mi jó öreg poloskánk?”

— Szipolyka bácsi, maga ugy hencog, mintha maga lenne az a poloska, akiért száz aranyat ígértek. Csak nem fognak egy poloskának örülni?

— No... Ugy látszik öcsém, téged nem becéztek ennyire?

— Szó sincs róla. Én az a poloska vagyok, akit letagadnak. Az utolsó lakáson majd fölpukkadtam, amikor az almáriom szélén másztam, s a háziur az orrom előtt esküdözött a lakónak: „Az én házámban még sohase volt poloska!”

— Az emberek, ugy látszik, elhiszik, hogy van ilyen lakás!

— Hogyne! Egyszer meg egy lakó fölmondott miattam. Pört indítottak, s a bíróság kiszállt a helyszínre, hogy megvizsgáljon. Egy járásbíró, egy jegyző, meg egy becsüs. Három hivatalos személy, — én miattam.

— Es megtalálták magát?

— Szipolyka bácsi, maga öreg vészivó, tudhatná, hogy a poloskát csak akkor találják meg, ha nem keresik. A becsüs meglátott, de a háziur leesküdt, hogy én csak egy májfolt vagyok a falon. A falnak is vannak májfoltjai.

— Ugy? Májfolt.

— Maj. Egyszer meg egy rovarirtószert próbáltak ki rajtam. A vigéc, aki a szert ajánlotta, befecskendezett, elől, hátul, fölülről, alulról, jobbról és balról. Igen kedves tussolás volt. Másnap jött a vigéc: „No ugye már nincs poloska!” Szépen nem volt. Egy félóra múlva a lakót ugy fülöncsípem, mintha megszökött sikkasztó lett volna.

— Hát most hová megy?

— En? Már az ötödik napja utazom ezen a butorszállító kocsiin. Már több lakásnál kiszállhattam volna, de azok nem tetszettek nekem. Az Mercy-utcában volt az egyik lakás, de ott nem tezz jót nekem a levegő. A Palánka utcában kiakartam szállni, de a lakás ablakán az ott levő poloskák már kitették a táblát: „Megtelt.” A Hunyadi-utca nagyon demokrata. Ma már egy poloskának is meg kell válogatni a társaságát. A Buziási-uton lett volna egy lakás, de fürdőszoba nélkül. Hát még várok.

— Hát akkor jó napot. En megyek az én lakómmal. Ha már szegényt mindenünne kistájgerolják, legyen meg a vigasztalása, hogy én nem hagyom el.

— Isten megáldja, öreg trotty.

(Elválnak.)

— Meghívó. A Temesvári Függetlenségi és 48-as Párt e hó 5-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor a Koronaherceg-szálló Erzsébet utcai I. emeleti különtermében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a párt tisztelt tagjait ezennel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Képviselőjelölés. 3. Indítványok. Tisztelettel az elnökség.

— A temesvári kereskedelmi és iparkamara pénteken e hó 6-án délután három órakor rendes ülést tart.

— Jégszekrényeket, jéggyártógépeket, fagylaltgépeket, mángorló- és ruhakisajtógépeket ajánl Scherter Ottó vaskereskedése Temesvár.

— **Nagy alapítvány a gyermekszanatóriumnak.** Köves Béla dr. ügyvéd *Festetich* Pál gróf titkos tanácsos, véghi nagybirtokos megbízásából ma bejelentette *Zichy* János gróf vallás és közoktatásügyi miniszternek, mint az Országos Gyermekszanatórium kormányzójának, hogy *Festetich* Pál gróf 5000 koronás örökös alapítványt tett a gyermekszanatórium javára. A miniszter a nemes alapítványért melegbangu levélben mondott köszönetet.

— **Berecz Ede** †. *Berecz* Ede nyug. tanítóképzési tanár, a meteorológiai és szeizmológiai observatórium nagydíjű vezetője, hetvenéves korában meghalt. A tanügyi világban, de az egész város társadalmában osztatlan, mély részvétet keltett a halálhír.

A holttestet a Kertész-utca 6. sz. alatt levő hajtóházban ravatalozták fel, amelyet ma számos részvétlátogató keresett fel. A temetés ma délután lesz és azon részt vesz a tanítóképzési tanári kar testületileg, valamint a tanügyi világ számos képviselője. Testületileg jelenik meg a képezési ifjuság is, amely a házban és a temetőben gyászdalokat énekel. A sirnál *Amberg* József igazgató gyászbeszédet mond és a tanári kar nevében koszorút helyez a koporsóra.

— **A végvári önkéntes tűzoltóegylet jubileuma.** A végvári önkéntes tűzoltóegylet vasárnap ünnepelte meg fennállásának huszonöt éves jubileumát. *Nikolényi* István áll. iskolai igazgató szép beszéd kíséretében osztotta ki a szolgálati érdemeket az önkéntes tűzoltóegylet régi tagjai közt. Szolgálati érdemeket kaptak: *Szabó* Sámuel fő parancsnok, aki tizenöt éve tagja az egyletnek, *Zwirn* Albert dr. orvos, *Varga* Imre és *K. Kovács* László 5-5 éves, *Kiss* Sándor és *Erős* Gergely 10-10 éves, *Kató* Mihály, *Menyhárd* Sándor, *Szabó* Sámuel 15-15 éves, *Ritzer* Vencel 20 éves tagok, végül *Nikolényi* István igazgató, aki husz év óta elnöke a tűzoltóegyletnek. — Végül táncvigalom volt, mely ősi magyar szokás szerint kivilágos kivraddig tartott.

— **Cipó az ajtó előtt.** A legtöbb szállodának egy nagy hátránya van. A vendégek lefekvés előtt kiteszik az ajtó elé cipőiket s néha humoros tolvajok megselepszik azt a viccet, hogy egyszerűen ellopják a kitétt topánkákat. Ezek ellen a tolvajok ellen a vendéglősök sehogyan se védekezhetnek s egy ilyen eset foglalkoztatja most a rendőrséget. Egy belvárosi szállodában ma éjjel egy vendégnek az ajtó elé kitétt vadonatúj cipője tűnt el. Az ismeretlen tettest a káros feljelentésére nyomozza a rendőrség.

— **Fegyver nem való gyermek kezébe.** Hiába hajtogatják nap-nap után, hogy a szülők ne vegyenek gyermekeiknek fegyvert ajándékul, de ezek nem igen okulnak a számos baleseteken, amelyek némelykor komoly kimenetelűek. Tegnap ismét ilyen baleset történt. *Klein* János tizenkétéves tanuló egy flebertpisztolyal játszadozott. A veszedelmes játék közben a fegyver hirtelen elsült s a golyó átfurta a kis fiú bal kezét. A szerencsétlen gyermeket beszállították a kórházba, ahol sikerült operáció után a golyót kivenni.

* **Legújabb kalaptük és brochetek** *Baruch* Üvegudvar Temesvár.

— **Nyári menetrend,** hivatalos kiadás, ára 40 fillér. Kapható a *Polatsek*-féle könyvkereskedésben, Temesvár.

— **Igyék csak buziási Phönix vizet.** Elsőrendű legolcsóbb ivóvíz, mely felül minden más ásványvizet. Megrendeléseket átvesz a helybeli józsefvárosi raktár, Vaspályasor 4. — Telefon 862.

* **Az összes vevők meg vannak elégedve** a Temesvárott 18 éve fennálló *Krausz* Armin-féle butorüzletben, Belváros, Zápolya-utca 6. szám alatt vásárolt butorokkal, miután ott szolid, legolcsóbb szabott árak mellett szerezték be butorszükségletüket.

— **Trieszti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Trieszti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, teliverek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára. A temesvári főügynökség: Temesi Agrár Takarékpénztár részv. társ.

Irodalom és tudomány.

— **Temesvár — Okörítő javára.** Az okörítőiák javára rendezendő Goldmark-ünnepély fővárosi vendége *M. Medek* Anna asszony. a budapesti m. kir. operaház tagja péntek este *Lohengrin* Elzáját énekelte az operában. Az összes fővárosi lapok egyhangú ítélete a legnagyobb sikerrel számoltak be. A művésznő poétikus alakítása, gyönyörűen fejtett hangja őt az operaközpont legelső sorába emelték. A fiatal művésznő közreműködése lesz — úgy látszik — ezen ünnepély legkimagaslóbb száma. Jegyek még kaphatók *Moravetz* Testvérek (Takarékpénztár utca) könyvkereskedésében. A tisztelt bérlők kéretnek a jegyeik iránt intézkedni, mert igen tömegesen történnek az előjegyzések.

Pletykák.

(A miről csak suttognak.)

(*Apró hírdetés.*) Randevun. Nagyságos asszonyom, én vagyok a „kis édes” jelige. Nagyon örvendek, de ne feledje, hogy viszont én vagyok a — kis drága...

— Tudom: a kis — nagyon drága!

(*Pesti vice.*) Az 52 éves férfi és a 12 éves leány házassága után egy kávéházban:

— Hallotta a legfrissebb szenzációt?

— Mi az?

— A dedékban ma szünet volt.

— Kanyaró miatt?

— Nem. Házasságkötések miatt.

Közgazdaság.

A Trieszti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali) f. évi március hó 17-én tartott 78-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1909. évi mérlegét. Az előtűnik fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1909 december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,034,103,236 K és 09 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 45,594,164 K és 37 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20,902,175 K 14 fillérrel 304,144,877 K 43 fillérre emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tűkörüveg biztosítást a díjbevétel 18 billiárd 260,118,363 korona biztosítási összeg után 30,032,501 korona 57 fillér volt, miből 11,650,831 korona 96 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18,381,669 korona 61 fillérre rugott és ez összegből 13,658,715 korona 83 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő évben esedékessé váló díjkötelezmények összege 127,799,977 korona 76 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3,851,471 korona 90 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,772,890 korona 57 fillérre rugott. Károkért a társaság 1909-ben 38,550,375 korona 41 fillért és alapítása óta 977,344,967 korona 32 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 192,489,457 K 63 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melynek összesen 24,677,880 K 19 f-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerű nyereségtartalék, mely 6,300,000

koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 1,5336,461 korona 71 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1,621,418 korona 48 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 346,151,371 kor. 42 fillérről 366,829,741 korona 68 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 77,884,424 korona 11 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 31,094,716 korona 81 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3,609,138 korona 57 fillér. 4. Értékpapírok 237,547,914 korona 18 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9,372,603 korona 39 fillér. 6. Tárcá váltók 581,948 korona 79 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 6,738,995 korona 83 fillér. Összesen 366,829,741 korona 68 fillér. Ezen értékekből 71-5 millió korona magyar értékekre esik. Az Assicurazioni Generali a múlt évben a „Minerva” általános biztosító részvénytársaságot alapította meg Budapesten, mely társaság a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, teliverek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

(A budapesti gabonafőzsde. A délelőtti gabona-határidőzár iránzata szilárd volt. Fél 2 órakor a következők voltak a záróárak: amok: Buza májusra 12 50 Buza októberre 10 73. Rozs októberre 8 37. Zab októberre 6 65. Tengeri májusra 5 88. Tengeri júliusra 6 04.

Készárúzet menete: 20 fillérrel drágább áron elkel. (50 kilo-grammorként) 15,000 mm. buza. Rozs 10, zab 5, tengeri 2 és fél fillérről drágult.

Buza Tiszavidéki 300 mm. 26-10 K, 200 mm. 26.— K. Pesti vidéki 100 mm. 25-60 K. Bányási 100 mm. 25 80 K. Makói 1800 mm. 26.— Szt. Tamási 4000 25 65 K. Fejérmegyei 300 mm. 25 70 K. Szerémségi 3175 mm. 25 35 K. üszkös 700 mm. 34 K.

Rozs: 300 mm. 17 20 K. 200 mm. 17 30 K. 100 mm. 17 30 K. Zab 100 mm. 14 60 K, mind készpénzfizetés mellett, paritásra.

(A budapesti értéktőzsde. A helvi piacon igen gyenge. A járadékpiac csöndes. Kötetett: Osztrák hitel 664 50. Magyar hitel 824 50. Lezárt bank 555.—. Rimamurányi —.—. Osztmagyar államvasut 747 25. Déli vasut —.—. Városi vasut 388.—. Közúti vasut 719 50. Hazai bank 308 75. Kereskedelmi részvénytársaság 740.—. Agrárbank 474.—. Kereskedelmi bank 3685.—. Aszfalt —.—. Adria —.—. Ujlaki 385.—. Drascha 596.—. Beocin 680.—. Szentlőrinci —.—.

A díjbiztosításért fizettek: A hitelrészvényért holnapra 3-4 korona, 8 napra 6-8 korona, május hónap végére 20-22 korona.

(Pályázat állami iskola építésére. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a kalácsi állami iskola újbólépítési munkálatainak biztosítására f. é. május hó 20-án, délelőtt 10 órakor a temesvári kir. államipitézeti hivatalnál versenytárgyalás fog tartatni. Ajánlatok a jelzett időig a nevezett hivatalnál nyújtandók be, ahol a munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek is megtekinthetők.

(Egyenruházat, ágynemű, lőszerezvények és hámoz szállítása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közhírré teszi, hogy a m. kir. állami lőtenyészintézetek katonai osztályai részére szükséges egyenruházat, ágyneműek, lőszerezvények és hámoz szállítására pályázat iratott ki. Ajánlatok folyó évi május hó 25-én, délelőtt 20 óráig a földmívelésügyi miniszterium házipénztáránál nyújtandók be. A pályázati feltételek a kamaránál megtekinthetők.

Felelős szerkesztő: **Itj. Vad Ferenc.**

Temesvári Mozgóképszínház
Temesvár, a vár mellett.
Telefon 900.

Apollo Színház
Mozgóképszínház
Gyárvaros, Liget-ut.
Telefon 875.

Műsor: május 2., 3. és 4-én

1. A föld története. 2. Pali családja. 3. Caesar és a királyleány. 4. Kanári szigetek. 5. Apa hangja. 6. Előszert csomag.

Ez a műsor május 5., 6. és 7-én a Mozgóképszínházban kerül színre.

Május 5-én: Roszgyám. Brienzi tó. Poruljári akadémius és műsorokiv. képek

Előadások kezdete: hétköznapon 1/8 órakor, vasár- és ünnepnapon 4, 7 és fél 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszerű beiktatása 4 fillérbe kerül, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Levelezés.

Kellemes

othon jelégére levél ment jelzett helyre. 78

Aranyszál

levél ment oda, ahova megbeszéljük. 80

Tisztviselő

címre kívánt helyre levél ment, kellemes othonból. 85

Középkorú

független, saját háztartásai rendelkező izr. nő, anyahelyettesnek, házvezetőnőnek stb. ajánkozik, esetleg intelligens urnak teljes ellátást ad. Szíves megkeresések „Arva” jelgére a kiadóba kéretnek. 81

Házasság.

Házasság

közvetítés, előnyös feltételek, legszigorubb titoktartás, minden igénynek megfelelő ajánlatok. Díjtalan információ. Levelek „Bölcsület a fő” jelgére a kiadóba kéretnek válaszbélyeggel. 21

Gyári

alkalmazott, biztos állásban, házasság céljából jobb polgárleány vagy szobaleány ismeretséget keresi. Csakis komoly ajánlatok „Jövő” jelgére a kiadóba küldendők. 82

Nyugdíjas

bankszolga nőül venne hozzáálló tisztességes leányt vagy fiatal özvegyet. Levelek címmel „Édes ketős” jelgére a kiadóba kéretnek. 83

Izraelita

önálló kis kereskedő házasságra lépne komoly gondolkodású 18-25 éves izr. leánnyal, ki némi hozományval rendelkezik. Titoktartás becsület-szavam. Csakis komoly szülők ajánlatát kérem nem anonim, „Kereskedő” jelgére a kiadóba. 62

Fiatal

63 önálló nagy iparos, róm. kath., oly háziasan nevelt polgári leány ismeretséget keresi házasság céljából, kinek 4-8000 kor. hozománya van, a hozományt fenálló és virágzó üzletnek kibővítésére fordítaná, mely összeget magánvagyonra is felel s így biztosítva van. Legmészszebbmenő titoktartás biztosított, amiért teljes című levelek részletesen

körülírva „Nagyiparos” jelgére a kiadóba kéretnek. Névtelen leveleket figyelembe nem veszek.

Csiusos

bohém fiu, feltétlen diszkrét, uri gondolkodású, csakis nagyon szép aszszony, érdek nélküli barátságára vágyik. Leveleket „Bohém fiu” jelgére főpostára kér, posterestante és kéri e lapban jelezni. 84

Különféle.

Vadászfelszerelés

teljesen új, kitűnő fegyver, Péterlongó eladó. Cím a kiadóban. 33

Tisztességes

nőt lakásba elfogadok, butora is lehet. Cím Holló-utca 39. sz. ajtó 4. 77

Fehérvarrást

és javítást elfogadok, házhoz is megyek 1 forintért. Tudakozódhatni Holló-u. 39, ajtó 4. sz. 76

Egy

üzlethelyiség kerestetik azonnali átvételre. Cím a kiadóhiv. 86

Tisztességes

róm. kath. fiatal szobaleány ismeretség hiányában ez uton óhajja komoly ismeretséget biztos állású fiatal embernek. Csakis teljes című levelekre válaszolok. Levelek „Boldogság” címre a kiadóba kéretnek. 60

Fiatal

tisztességes leány, ki a gyermekeket szereti és jó othont keres, az írjon „Gyermekleány” jelgére a kiadóba. 69

Mely

tisztességes, jó megjelenésű, intelligens ur vagy hölgy szegődjene hozzám társul biztos könnyű pénzkereséshez? Az írjon „1000” jelgére a kiadóba. 58

Feltétlen

megbízható intelligens ur ember, finomlelkű urinó ismeretséget óhajja, kivél szabad idejét kellemes kettesben tölthetné. Nem anonim levelek „Anyagi érdek kizárva” jelgére a kiadóba kéretnek. 51

Szegénysorsu

családapa, kinek 2-3 nővendő fia van, biztos kenyérkeresethez juthat. Cím a kiadóhiv. 59

Aki

házasodni akar.

Aki

állást keres.

Aki

lakást és ellátást ad.

Aki

házat venni vagy eladni akar.

Aki

alkalmazottat keres.

Aki

lakást és ellátást keres.

Aki

árut venni, vagy eladni akar stb. az hirdessen a

Polgári Ujság

apró hirdetések rovatában. Biztos eredményt ér el. Cél szerű az apróhirdetés szövegét LEVELEZŐ-LAPON beküldeni.

Polgári Ujság

kiadóhivatala, Mercy-utca 6. Telefon 608.

Polgári Ujság

apróhirdetési levelező-lapjai kaphatók: —

Belváros:

Dohánytözsde, Rezső-u. Hoieschofszky tözsde, Szeminárium-épület. Leipnik S., Jenő herceg-utca 2. sz.

Gyárváros:

Lazarevits György, Kosuth-tér.
Vértes József, könyvkereskedő, Andrássy-ut
Dopler Mária, tözsde, Fő-utca.
Kralicsék Béla, kereskedő, Páva-utca.
Polgár János, kereskedő, Háromkirály-utca.
Kohn Ignác, kereskedő, Széna-tér.

Józsefváros:

Schilling Lajos, fűszerkereskedő, Fröbl-utca.
Schöberger Bernát, fűszerkereskedő, Preyer-u.
Dunai Pál, fűszerkereskedő, Eötvös-utca 32.
Ehrhardt Péter, fodrász, Eötvös-utca 40.
Steinhausz R. és fia, kereskedő, Uri-utca 2.
Tofler Lipót, bogdaga Kossuth Lajos-utca.

Erzsébetváros:

Fischer Gábor, fűszerkereskedő, Telekház-tér.
Grandjean Edené, Dózsa-utca 29.
Stachler János, fűszerkereskedő, Dózsa-u. 11
Az apróhirdetési levelező-lapok ára:
15 szóig 50 fillér
25 szóig 80 fillér
40 szóig 1 korona.

Nincs többé poloska!

Poloskaölő, haláltinkturának

hívják azt a csodaszert, amelylyel a poloska petével együtt örökre klritható egy kémiai

— gőzkészülékkel —

amely sem a festett sem a tappétázott falakat nem rongálja és mindenki által könnyen kezelhető.

Ezen készülék napi 50 fill. használati díjért kikölesönözhető.

1/2 liter haláltinktura K 1.50.

Hoffmann J.-nél

Temesvár-Gyárváros, Hosszu-utca 9. Telefon 691. sz.

Jó alkalmazást nyerhetnek

ügyes ügynökök

Ajánlatok „Állandó állás” jelige alatt e laphoz intézendők.

15 krajcárért meggyőződhetik, hogy a Kulka-féle, mentoltartalmu sóborszesz a legjobb. — Próbauveg 30 fillér, nagy üveg 1 korona. — Kapható egyedül a Városi gyógyszerárban (A fekete sashoz), a szeminárium templommal szemben.

Mész és cement

valamint az összes építkezési anyagok, továbbá faszén (csomagokban is), kovácszén, kőszén (csépléshez is) jutányos áron kapható házhoz szállítva

Waggon rakományal előnyárrakkal szolgál

VIDERKER PÁL

Temesvár-Gyárváros, Farkas-utca 3. sz. a (Saját házában.)

— Megyei és városi telefon 840. —

A világhírű Omega-órák

legnagyobb raktára

Drachsler Vilmos

ékszerésznél

Temesvár, Mercy-utca 8. sz.

Nagy választék

arany, ezüst és chinaezüst árukban.

Nászajándékok, menyasszonyi ajándékok.

Saját ékszer- és órajavitó-műhely.

— Telefon 799. —

Lapelárusítók

havi fizetés mellett felvétetnek. Jelentkezhetni Mercy utca 6. szám, I. emelet a kiadóhivatalban.

Eredeti Goodyear Welt
a jelenkor elismert legjobb minősége.

TURUL CIPŐK

deára az olcsó áraknak a legjobb anyagból készülnek. Elegáns facon.

120 saját főkelep Magyarország és a külföld legnagyobb városaiban.

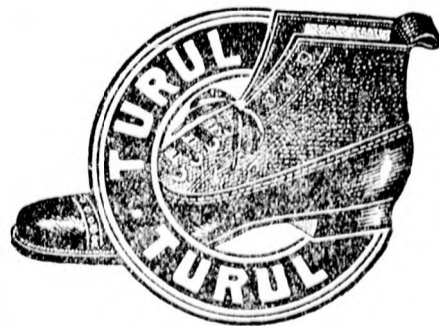
A monarchia legnagyobb cipőgyára.

Képes árjegyzék portomentesen.

„TURUL” cipőgyár részv.-társ. Temesvár.

Főraktár: Jenő herceg-tér 5. (Agrár palota.)

A gyári épületben a gyártásnál selejtessé vált cipők rendkívül olcsó áron adatnak el. (Bejártat a Muzslay-utca sarkán.)

Legnagyobb választék
minden fajta cipőáruban
elismert kitűnő minőségben.